

Název šablony: V/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků středních škol

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0642
Číslo materiálu	VY_52_INOVACE_KDE3-4_42
Název školy	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace Českobratrská 40, Ostrava
Autor	PhDr. Hana Adámková Heidrová, Ph. D.
Předmět	Dějiny kultury
Tematický celek	Umění středověku
Ročník	3. ročník JKO
Datum tvorby	9. 3. 2013
Anotace	Prezentace – Nejznámější evropské katedrály
Metodický pokyn	Lze použít k výkladu a opakování probrané látky
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Gotika

Nejznámější evropské katedrály

Francie – Saint Denis

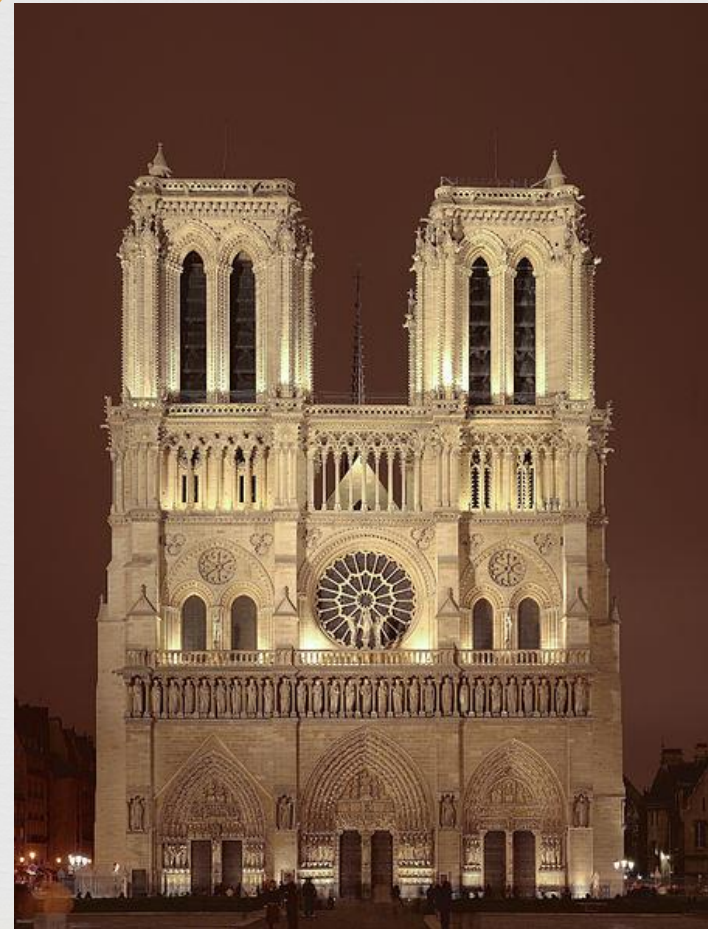

✧ Přestavba kostela v polovině 12. století je považována z první použití gotické architektury

[cit. 2013-3-16. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:St_Denis_Front.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:St_Denis_Front.jpg)

Francie – Notre Dame de Paris

- ✧ Notre-Dame v Paříži
(1163) - pětilodní
bazilika; ne příliš
vysoká, bez helmic
- ✧ v průčelí královská
galerie (28 postav)

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www](http://www.wikipedia.org/wiki/Soubor:NotreDameDeParis.jpg):

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:NotreDameDeParis.jpg>

Francie – Notre Dame v Chartres

- ✧ Chartres (12.-13.stol.) – přes 30 metrů
- ✧ nestejně věže; podpěry, vitráže; sochy ze 13. století

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Chartres_1.jpg)
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Chartres_1.jpg

Francie - Notre Dame v Remeši

- ✧ 13. století; apsida s věncem kaplí
- ✧ trojitý portál s ostěním tří bran
- ✧ dvojice nedokončených věží bez helmic
- ✧ obrovská rozeta; většina soch a vitráží zničena za 1.sv.v.

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Reims_Kathedrale.jpg):
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Reims_Kathedrale.jpg

Francie – Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Rouenu

- ✧ původní gotická stavba dokončena kolem roku 1506
- ✧ jedna vysoká věž nad křížením

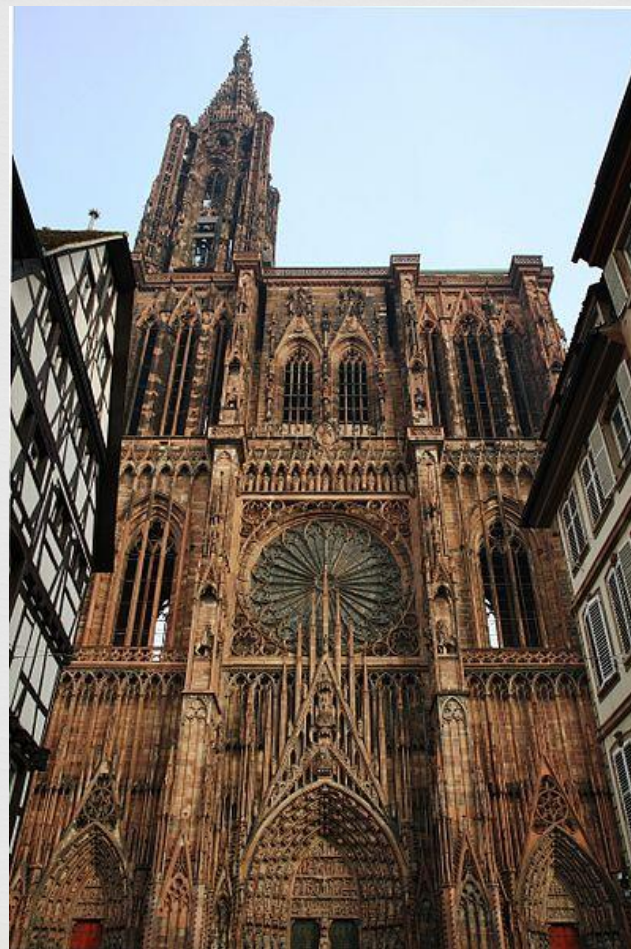
[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www](http://www.wiki.rvp.cz):

http://wiki.rvp.cz/Kabinet/Obrázky/Evropa/Francie/Severn%C3%AD_Francie/Rouen

Francie – Panny Marie ve Štrasburku

- ☞ pozdní gotika
- ☞ trojlodní bazilika s
jednou
dokončenou věží

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative
Commons na [www](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Cath%C3%A9drale_Strasbourg.jpg):
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Cath%C3%A9drale_Strasbourg.jpg

Německo – Katedrála sv. Petra a Marie v Kolíně nad Rýnem

✧ 13. století; kolem 1560
byla stavba zastavena;
dokončena v 19. století;
vysoká, štíhlá dvojice
věží, široký transept

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative
Commons na [www](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cologne_Cathedral.jpg):
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cologne_Cat
hedral.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cologne_Cathedral.jpg)

Itálie – Dóm Santa Maria Nascente v Miláně

- ❧ od 1386, dokončena v 15. století
- ❧ pozdní gotika; pět chrámových lodí a tři transepty
- ❧ většina vitráží ze 16. století
- ❧ v 19. století vyměněno průčelí a opěrné zdi

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:](http://commons.wikimedia.org/)

<http://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:DuomoDiMilano.jpg>

Itálie – Santa Maria del Fiore ve Florencii

✧ zelené a bílé
mramorové obložení;
základy z konce 13.
století

✧ zvonici ze 14. století
vytvořil Giotto

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative
Commons na www:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Firenze.Duomo01.JPG>

Španělsko - Sevilla

☞ 15.-16. století; stojí na místě původní mešity;
uvnitř sarkofág s Kolumbovými ostatky

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cathedral_and_Archivo_de_Indias_-_Seville.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cathedral_and_Archivo_de_Indias_-_Seville.jpg)

Anglie - Canterbury

❧ 1. gotická stavba
v Anglii; od 11.
století; věž nad
křížením ze 16.
století; vějířové
klenby; zde
zavražděn a
pohřben T.
Becket

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Canterbury_Cathedral_-
_Portal_Nave_Cross-spire.jpeg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Canterbury_Cathedral_-_Portal_Nave_Cross-spire.jpeg)

Anglie - Exeter

☞ spíše široká než
vysoká; obrovské
kružbové okno; v
průčelí
víceúrovňová
galerie; průčelí ze
14. století;
palmová klenba

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Exeter_Cathedral_\(West_End\)_300px.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Exeter_Cathedral_(West_End)_300px.jpg)

Anglie - Gloucestr

⌘ přepychová vějířová klenba; chór ze 14. století;
perpendikulární styl = zdůraznění svislých prutů zdí a oken

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na
www:

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gloucester_Cathedral_-
_2004-11-02.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gloucester_Cathedral_-_2004-11-02.jpg)

Anglie - Lincoln

∞ 13. století; tzv.
„pohledové
průčelí“; uvnitř
kontrast světlého
vápence a
černého
mramoru

Ulam [cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lincoln_Cathedral07total.gif](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lincoln_Cathedral07total.gif)

Anglie – Katedrála sv. Ondřeje ve Wellsu

- ☞ raná gotika – 13. století; věže z 15. stol.
- ☞ jedinečná galerie soch v průčelí; hrotité „nůžkové“ oblouky u křížení

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wells_Cathedral,_Wells,_Somerset.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wells_Cathedral,_Wells,_Somerset.jpg)

Rakousko – Dóm sv. Štěpána ve Vídni

- ✧ 14.-15. století;
zastřešení z modřínu;
oltář z černého
mramoru; osmiúhlé
věže
- ✧ krypta s ostatky
rakouských císařů; 20
tunový zvon odlitý z
tureckých děl

Čechy – Chrám sv. Víta, Václava a Vojtěcha

- ❧ 1344; Karel IV.
- ❧ trojlodní bazilika
- ❧ Matyáš z Arrasu – podle jihofranc. typu
- ❧ Petr Parléř – dokončil
- ❧ síťová klenba

[cit. 2013-3-16]. Dostupné pod licencí Creative Commons na [www:](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Praha,_Katedr%C3%A1la,_JV_01.jpg)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Praha,_Katedr%C3%A1la,_JV_01.jpg

Opakování

- ❧ 1. Která katedrála je považována za první použití gotické architektury?
- ❧ 2. Která významná katedrála je dokladem pozdně gotické architektury v Itálii?
- ❧ 3. Vyjmenujte alespoň dvě gotické katedrály v Anglii, které mají v průčelí galerii soch?
- ❧ 4. Komu je zasvěcen gotický dóm ve Vídni?